

κνύων πρὸς αὐτὸν τὰς χονδράς του χεῖρας. αἰτι-
νες ὠμοιάζον πρὸς ὁμοπλάτην προβάτου — ἰδοὺ
χέρια διὰ τὰ μαζεύουσα χρήματα. Σὲ ἀνέθρεψαν
διὰ τὰ σκεπάζης τὸ χέρι σου μὲ τὸ δέρμα, ἀπὸ
τὸ ὁποῖον κάρνομεν ἡμεῖς τὰ χαρτοφυλάκια, ὁ-
ποῦ φυλάττομεν τὰ συναλλάγματα. Κακὸν! πολὺ
κακὸν!

— Τί ἐννοεῖς θεῖέ μου! μὰ τὴν ζωὴν μου δὲν
ἐννοῶ λέξιν.

— Ἔλα μαζύ μου! εἶπεν ὁ Γρηνδέ.

Ὁ φιλάργυρος ἐκλείπει τὴν λεπίδα τοῦ μαχαι-
ριδίου του, ἔπιδε τὸν ὑπόλοιπον οἶνόν του, καὶ ἤ-
νοιξε τὴν θύραν.

— Ἐξάδελφέ μου, θάρρος.

Ὁ τόνος τῆς φωνῆς τῆς νεάνιδος ἐπάγωσε τὸν
Κάρολον, ὅστις παρηκολούθησε τὸν φοβερόν του
θεῖον ἐν ἐναγωνίῳ ἀνησυχίᾳ.

Ἡ Εὐγενία, ἡ μήτηρ τῆς καὶ ἡ Ἀννέτα μετέ-
βησαν εἰς τὸ μαγειρεῖον, ἀκαταμάχητον ἔχουσαι
τὴν περιέργειαν νὰ κατασκοπεύσωσι τὴν σκηνήν,
ἥτις ἔμελλε νὰ λάβῃ χώραν ἐν τῷ ὑγρῷ κηπαρίῳ.

[Ἐπιτελεῖται συνέχεια.]

Ο ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΕΝ Τῇ ΜΙΚΡῇ ΑΣΙΑΙ

[Ἐκ τοῦ Ἡμερολογίου Γερμανοῦ περιηγητοῦ.]

Δεινότατον περὶ ὑπάρξεως ἀγῶνα ἀγωνίζονται
οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ Τούρκοι. Οἱ Τούρκοι, οἱ πρὸ 50
ἔτων ἀπολύτως πρωτεύοντες κατὰ τὴν πληθύν,
τὴν περιουσίαν καὶ τὴν δύναμιν, ἐπικρατοῦσι τώρα
μόνον ἐν τῇ ἄνω κοιλάδι τοῦ Μαιάνδρου. Ἐν τισὶ
τμήμασιν ὀρεινοῖς καὶ πρὸς νότον τοῦ Μαιάνδρου,
ἀσχολοῦμενοι μετὰ γυναικῶν καὶ παιδῶν εἰς κτη-
νοτροφίαν καὶ γεωργίαν. Ἐνταῦθα ἀναπτύσσεται
ἰδιαιτέρῳ τι εἶδος, τὸ τῶν Ζεϊθέκων. Οἱ Τούρκοι
Ζεϊθέκοι εἶνε, ὡς τὰ ἑλληνικὰ παλληκάρια, ἀν-
δρεῖοι, ὑψηλοὶ, θρασεῖς καὶ οἱ δεινότατοι τῶν
βαυκοπανούργων τῆς ὑψηλίου. Ἀποφεύγουσι τὴν
στρατιωτικὴν θητείαν καὶ πλανῶνται ἐγγὺς τῶν
ὄρεων, φοροῦντες λαμπρὰ πιστόλια, ἐφ' οἷς σε-
μνύνονται λίαν. Ζῶσι δὲ ἡ τρεφόμενοι ὑπὸ τῶν ἰ-
δίων γυναικῶν, ἡ ἐπιβάλλοντες φόρους τοῖς γαι-
οκτῆταις ἢ ἀπάγοντες ἐπὶ τὰ ὄρη τοὺς παρα-
τυγχάνοντας ἀστούς. Ὁ μουτσαρῆφης τοῦ Αἰδι-
νίου ὀλίγον ἢ οὐδὲν φροντίζει περὶ αὐτῶν. Ὑπὸ
τὸ ὄνομα τῶν Ἑλλήνων νοοῦνται πάντες οἱ μετὰ
τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης ἀποδεξάμενοι βίον. ἤθη
καὶ ἔθιμα ἑλληνικὰ, ἀπόγονοι τῶν νησιωτῶν ἑλ-
λήνων, τῶν Σλάβων τῆς ἠπείρου καὶ τῶν βορειῶν
Τούρκων. Σλάβοι καὶ Τούρκοι ἀφομοιοῦνται τοῖς
Ἕλλησι λίαν ταχέως· τέκνα βουλγάρων γονέων
λαλοῦσι μόνον ἑλληνιστί· ἔγγοι δὲ φοροῦσι φου-
στανέλλας καὶ κομπορομμονοῦσι περὶ τῶν «εὐ-
κλεῶν Ἑλλήνων προγόνων των». Οἱ Τούρκοι ἐξω-
θεοῦνται πάντοθεν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων μετὰ κατα-
πληκτικῆς ταχύτητος. Ἡ ζῶνῃ ἐφ' ἧς οἱ Ἕλλη-

νες διώκουσι τοὺς Τούρκους, ἐκτείνεται 25 ὥρας
ἀπὸ τῆς κυρίας ἀκτῆς εἰς τὴν μεσόγειαν. Τῶν νή-
σων οἱ κάτοικοι (πλὴν τῶν ἐν Κρήτῃ) συμποσῶν-
ται εἰς 450,000, ἐξ ὧν 15,000 Τούρκοι· οἱ ἄλ-
λοι εἶνε Ἕλληνες καὶ ἄμαθεῖς τῆς τουρκικῆς. Ἡ
πολυάνθρωπος Λέσβος ἔχει 120,000, ἐξ ὧν 5000
Τούρκους. Ἡ Χίος 60,000 Χριστιανῶν καὶ 5,000
Τούρκων. Ἐμπόριον καὶ μικρὰ ναυτιλία ὑπάρχου-
σιν ἐν ταῖς χερσὶ τῶν Ἑλλήνων ἐν ταῖς νήσοις καὶ
τῇ ἠπείρῳ. Αἱ βόρειαι πόλεις Μουδανία (Ἀπά-
μεια), Πανδέρμα, Ἐδορμιδὸ κλ. οἰκοῦνται ὑπὸ ἰ-
σασρίθμων Τούρκων καὶ Ἑλλήνων. Περὶ τὰς ἀρχὰς
τοῦ νῦν αἰῶνος οὐδεὶς ἄπιστος εἶχεν ἄδειαν νὰ
εἰσέλθῃ εἰς τὴν ἱερὰν τῶν Κελιφῶν πόλιν Προῦ-
σαν· σήμερον ὅμως ἐκ τῶν 36,000 κατοίκων,
9 000 εἶνε Ἕλληνες, 3.000 Ἀρμένιοι καὶ 1,000
Ἑβραῖοι. Τὸ Αἰθάλι, ἀπέναντι τῆς Μυτιλήνης,
ἦτο μέχρι τοῦ 1820 ἑλληνικόν· τῷ 1827 κατε-
στράφη τέλεον· τῷ 1836 ὑπῆρχεν ἐν μόνον χά-
νιον ἑλληνικόν· σήμερον δὲ διατρίβουσιν αὐτόθι
35,000 Ἕλληνας. Πρὸ 30 ἔτων τὸ Πέργαμον
εἶχε 15,000 Τούρκων καὶ 1,000 ἄλλους παντο-
ειδεῖς, τώρα δὲ ἔχει 8,000 Τούρκους καὶ τοσοῦ-
τους Ἕλληνας. Ἐν Ἀκχισάρ ἐξ 7,000 κατοί-
κων οἱ 2,000 εἶνε Ἕλληνες ἔχουσι δὲ οὗτοι τὸ
μόνον ἐνθάδε σχολεῖον, εἰς ὃ φοιτῶσι καὶ τῶν
Τούρκων οἱ παῖδες, ἵνα μανθάνωσιν ἀνάγνωσιν
τουρκικῆν.

Τῷ 1800 ἔζων ἐν Σμύρῃ 80,000 Τούρκων·
τῷ 1882 ὑπῆρχον 25,000 Τούρκων καὶ 100,000
Ἕλλήνων. Τὸ ἐγγὺς Βουρναβὰς πρὸ 22 ἔτων οὐδὲ
ἓνα εἶεν Ἕλληνα· σήμερον δὲ ἔχει 20,000 Ἕλ-
λήνων καὶ 1,000 Τούρκους. Ἀμφοτέρων τῶν πό-
λεων ἡ ὄψις εἶνε εὐρωπαϊκὴ καὶ ἑλληνικὴ· οἱ
Τούρκοι συνωστίζονται εἰς ἀφεστῶσαν συνοικίαν.
Πᾶσαι αἱ πὰρὰ τὸν σιδηρόδρομον κῶμαι, ἀπὸ
Σμύρνης ἕως Αἰδινίου, περιέροχονται εἰς χεῖρας ἑλ-
ληνικῆς. Ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ Καῦττρου, ἐν Τυρῆχ,
Οἰδεύεις, Βαϊνδιῖο εἶνε οἱ Ἕλληνες οὐχὶ πολυάριθ-
μοι, ἔχουσιν ὅμως ὅλην τὴν ἔγγειον περιουσίαν.
Τὸ Βουρλά μετὰ τῶν 20,000 κατοίκων καὶ τῶν
λαμπρῶν ἀμπελώνων του εἶνε ὅλον ἑλληνικόν.
Ὡσαύτως τὸ Καραβουρνού, τὸ παράγον ἀξιολό-
γους σταφίδας. Ὁ ἀθόρυβος ἀγὼν τῶν δύο ἔθνο-
τήτων διεξάγεται νῦν ἐν ταῖς κοιλάσι τῶν πέντε
μεγάλων ποταμῶν. Ἐν ταῖς βορειοῖς καὶ ταῖς
μέσαις κοιλάσι θριαμβεύουσιν ἤδη οἱ Ἕλληνες· ἐν
τῇ κοιλάδι τοῦ Μαιάνδρου καὶ τοῖς περιχώροις οἱ
Τούρκοι ἀνέχουσιν ἔτι. Πρὸς νότον καὶ ἀνατο-
λὰς τοῦ Αἰδινίου τὸ νῦν ἐπικρατοῦν τουρκικόν
στοιχεῖον θὰ ὑποχωρήσῃ εἰς τὸ ἑλληνικόν ὅσον
οὔπω. Ἐν ἐκάστη κώμῃ τουρκικὴ ἐμφανίζεται
πρῶτον εἰς Ἕλληνα πωλῶν ἐδώδιμα, μαστίχην,
ἢν πίνει ἐμπαθῶς καὶ ὁ Τούρκος, ἐὰν μὴ εἶνε
φανατικός. Μετὰ δέκα ἔτη ὁ ἔλεεινός οὗτος κά-
πηλος εἶνε δανειστής ὅλης τῆς κώμης. Ἐν τῷ
μεταξὺ χρόνῳ προσέρχονται καὶ ἄλλοι ἐμπορί-

σκοι Ἕλληνες, τὰ δάνεια πολλαπλασιάζονται, ἡ δὲ τῶν Τούρκων οὐσία παραδίδεται ἐνέχυρον εἰς τοὺς ἐπήλυδας. Οἱ Ἕλληνες εἶνε μεθοδικώτατοι ἐν τῇ τέχνῃ τοῦ δανείζειν. Ὅταν υπεραυξηθῇ τὸ χρέος, ἀρπάζει ὁ Ἕλληνας τὸν ἀγρὸν καὶ γίνεται γεωργός. Οἱ παρὰ τὴν ἀκτὴν τοῦ Τούρκου δὲν ἔχουσι πνευματικὴν δύναμιν νὰ ἀντίσχωσιν ἀτάραχοι δὲ προβλέπουσι τὸν ἴδιον ὄλεθρον ἐν τῇ μεσογαίᾳ τοῦταντίον οἱ Τούρκοι ἀδύμονοῦσι· σφόδρα ἐχάρησαν οἱ ἐνθάδε Ἕλληνες καὶ οἱ ἄλλοι Χριστιανοὶ ἐπὶ τοῖς ἀγγλικαῖς θριάμβοις ἐν Αἰγύπτῳ, ὧν ἄνευ θὰ ἔπασχον ὑπὸ τῶν Τούρκων τὰ πάνδεινα. Οἱ Ἕλληνες τῆς Μ. Ἀσίας, πλὴν τῶν νησιωτῶν, ἀναβαίνουσι εἰς 1.000.000· οἱ νησιῶται συμποσοῦνται εἰς 435.000· οἱ ἐν τῇ Εὐρωπαϊκῇ Τουρκίᾳ εἰς 1.500.000· ἐν συνόλῳ 3.000.000. Πῶς ἐξαφανίζονται οὕτω ταχέως οἱ Τούρκοι; ποῦ μένουσιν; . . . Πρὸ 60 ἐτῶν οἱ Τούρκοι ἦσαν οἱ κύριοι ὅλης τῆς βιομηχανίας· σήμερον ἀρεῖ νὰ περιέλθῃ τις τὴν ἀγορὰν τῆς Σμύρνης, ἵνα πεισθῇ, ὅτι ἐξέλιπε πᾶσα βιομηχανία ἐγχώριος· πάντα προέρχονται ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς, καὶ δὴ καὶ οἱ σιδηροὶ ἤλιοι· οἱ Τούρκοι ἀδρανουσιν· οἱ Ἕλληνες μετέρχονται πᾶν εἶδος ἐπιτηδεύματος· ὅπου εἶνε 10 ἑλληνικαὶ οἰκογένειαι, ἰδρύεται σχολή· ὅπου δὲ 50, νοσοκομεῖον. Οἱ ὀρθόδοξοι ἔχουσι προστατὴν τὸν Πατριάρχην, οἱ καθολικοὶ τὸν Γάλλον πρόξενον, οἱ Τούρκοι οὐδένα. Τούτοις προσθετέον τὴν στρατιωτικὴν θητείαν, ἥτις κενὸς Ὀθωμανῶν πόλεις καὶ ἀγροὺς. Ὁ χρόνος τῆς θητείας εἶνε ἀόριστος· ὧν ἐν τῇ ἡλικίᾳ κληροῦται· πρὶν κληρωθῆ, συνήθως δὲν νυμφεύεται· ἐάν ὄμως νυμφευθῇ, βιάζει τὴν γυναῖκα του νὰ τὸν διατρέφῃ, διότι οὐδένα ἀπολαμβάνει μισθόν· ἡ ταλαίπωρος γυνὴ πωλεῖ τότε ἢ τὴν οὐσίαν ἢ καὶ τὴν τιμὴν τῆς. Ἐπιστρέφων οἰκαδὲ ὁ τέως στρατιώτης οὔτε οἶκον εὐρίσκει ἴδιον, οὔτε ἀγροὺς, οὔτε γυναῖκα, ἐπομένως γίνεται ληστής. Οἱ Τούρκοι δὲν θέλουσι πλέον νὰ ἔχωσι τέκνα, διότι προβλέπουσι τὴν δυστυχίαν τῶν αὐτῶν αἰ κυφοροῦσαι ὀθωμανίδες θανατοῦσι (!) τὰ ἔμβρυά των· αἱ ἑλληνικαὶ οἰγένειαι τοῦναντίον ἔχουσι ἐκάστη 8—10 παῖδας. Οἱ Τούρκοι λοιπὸν δὲν ἐξορίζονται δὲν ἀποδημοῦσιν, ἀλλ' ἐκλείπουσιν ἀποθνήσκοντες ταχέως. Ὁ Ἕλληνας προέβη μέχρι τῶν κοιλάδων βαθυμηδῶν θὰ προσεγγίσῃ εἰς τὰ ὄρη¹.

Η ΑΝΑΠΑΥΣΙΣ ΚΑΙ Ο ΥΠΝΟΣ

Ὁλος ὁ βίος ἡμῶν ὑπόκειται εἰς ἀλληλοδιάδοχον ἐναλλαγὴν δράσεως καὶ ἀναπαύσεως. Καὶ αὐτὰ ἔτι τὰ ὄργανα, τὰ ὅποια φαίνονται ἐνδελεχῶς λειτουργοῦντα, ὡς οἱ πνεύμονες καὶ ἡ καρδιά, ὑπόκεινται εἰς τὸν νόμον τοῦτον τῆς φύσεως ἡμῶν. Εἶνε ἀληθὲς ὅτι οἱ πνεύμονες δὲν παύουσι ποτὲ διαστελλόμενοι καὶ συστέλλόμενοι ὅ-

πως εἰσπνεύσωσιν ὀξυγόνον καὶ ἐκπνεύσωσιν ἀνθρακικὸν δξῦ, ἀλλὰ μεταξὺ ἐκάστης εἰσπνοῆς καὶ ἐκπνοῆς ὑπάρχει βραχὺ τι χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ ἀναπαύονται οἱ μῦς καὶ τὰ νεῦρα, τὰ παράγοντα τὴν τε συστολὴν καὶ τὴν διαστολὴν τοῦ θώρακος. Ὁ ἔφηρος ἀναπνέει περίπου ὀκτωκαίδεκάκις κατὰ λεπτόν· τὸ μεταξὺ δ' ἐκάστης ἀναπνευστικῆς κινήσεως χρονικὸν διάστημα δυνάμεθα νὰ ὑπολογίσωμεν ὡς ὀλίγον τι περισσότερον τοῦ τρίτου δευτερολέπτου. ὥστε οἱ πνεύμονες ἀναπαύονται πράγματι ἐπὶ τρεῖς ὥρας καθ' ἐκάστην. Τοῦτ' αὐτὸ συμβαίνει καὶ διὰ τὴν καρδίαν, ἧς ἕκαστον παλμὸν παρακολουθεῖ βραχεῖα ἀνάπαυσις.

Ἡ συνεχὴς χρῆσις τῶν ὀργάνων δὲν ἀπαιτεῖ μόνον τὴν ἀνακίνησιν τῆς οὐσίας αὐτῶν διὰ τῶν τροφῶν. Ἡ ζωὴ δαπανᾷ ποσότητά τινα δυνάμεως, ἥτις ἀνακαινίζεται μόνον κατὰ τὸ διάστημα τῆς μερικῆς ἢ γενικῆς ἀναπαύσεως τῶν παραγόντων αὐτῶν ὀργάνων. Μετὰ ἐνασχόλησιν δεκατεσσάρων ἢ δεκαεξὺ ὥρων, καθ' ἃς ἡ διάνοια καὶ τὸ σῶμα συνειργάσθησαν ἀρμονικῶς ὅπως ἐκτελέσωσι τὰς ἡμερησίας ἐργασίας, ἐπειδὴ πᾶσαι αἱ αἰσθήσεις ἐξηγέρθησαν, πάντες οἱ μῦς ἐκοπίασαν, πᾶσαι αἱ διανοητικαὶ δυνάμεις ἐτηρήθησαν ἄγρυπνοι, αἰσθανόμεθα γενικὴν τινα ἀνάγκην ν' ἀνακτησωμεν τὰς δαπανηθείσας δυνάμεις. Τὰ μέλη τοῦ σώματός μας ἀπαιτοῦσι κατ' ἀρχὰς ἐπιτακτικῶς τὴν ἀνάπαυσιν· κατὰ πρῶτον καταβάλλονται οἱ μῦς· ἔπειτα κλείονται οἱ ὀφθαλμοί, ἡ σκέψις ἐξαφανίζεται ἢ παραμορφοῦται, ἡ ἀφῆ ἀμβλύνεται, καὶ ἡ ἀκοὴ τέλος, τελευταῖος φρουρὸς ὅστις συνέχεν ἡμᾶς εἰς ἐπικοινωνίαν μετὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου, παύει πλέον διακρίνουσα τοὺς ἤχους ὡς πρότερον, ἀφίνουσα μόνον νὰ εἰσχωρῇ εἰς τὸν ἐγκέφαλον ἐντύπωσις τις κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον συγκεχυμένη. Ἡ θέλησις, ἡ αὐτενεργεῖα ἐκλείπουσι, ἀντικαθιστάμεναι ὑπὸ αὐτομάτων πράξεων, ἢ ἐνεργειῶν τοῦ πνεύματος, ὧν δὲν ἔχομεν συνείδησιν.

Οἱ ἀρχαῖοι λαοί, ὧν ἡ λατρεία εἶχεν ὡς βάσιν τὴν εὐγνωμοσύνην καὶ τὸν φόβον, ἐπίστευον ὅτι θεότης τις ἀγαθοεργὸς προϊστατο τοῦ ὕπνου. Ὁ Βιργίλιος ἀποκαλεῖ αὐτὸν «δῶρον τῶν θεῶν»· πράγματι δ' αἰσθανόμεθα μακρὸν τι συναίσθημα εὐαρσεκείας καθ' ὅσον καταλαμβάνει ἡμᾶς ἡ ἀνάπαυσις τοῦ πνεύματος ἢ τοῦ σώματος, ἢ ἀναγκαῖα πρὸς τὴν ἀνανέωσιν τῶν ἐνεργειῶν αὐτῶν.

Ὁ ὕπνος δὲν εἶνε κατ' οὐδένα τρόπον ἀδελφὸς τοῦ θανάτου, ὡς ἐπαναλαμβάνουσι τοῦτο καθ' ἕξιν ποιηταὶ καὶ πεζογράφοι. Κατὰ τὴν ἀκίνησιν τῶν μελῶν οἱ πνεύμονες λειτουργοῦσιν, ἡ καρδιά πάλλει, τὸ αἷμα κυκλοφορεῖ, τὰ ἔντερα πέπτουσι, οἱ ἀδένες ἐκκρίνουσι καὶ οἱ ἴστοι ἐπωφελοῦνται τῆς ἀναπαύσεως ὅπως τραφῶσιν ἐν ἡσυχίᾳ, ἀνασυσταθῶσιν ἐν σιγῇ, ὅπως· ἅμα ἀφυπνισθὲν τὸ σῶμα, ἢ ἔτοιμον πρὸς ἐπανάληψιν τῶν ἐργα-